

Declaració de la Coordinadora Catalana d'Ajuntaments Solidaris amb el Poble Sahrauí (CCASPS) en relació a l'escalada militar al Guerguerat, al sud-oest del Sàhara Occidental

El passat 9 de novembre, el govern de la República Àrab Sahrauí Democràtica-RASD va emetre un comunicat en el que posava en alerta el Consell de Seguretat de Nacions Unides i la comunitat internacional de la situació que s'està vivint al Guerguerat, al sud-oest del Sàhara Occidental, i les seves possibles conseqüències.

Des de fa tres setmanes civils sahrauís s'estan manifestant de forma pacífica bloquejant la carretera que va des del Guerguerat, a l'extrem sud del Sàhara Occidental, fins a Mauritània. La bretxa del Guerguerat, feta al mur que separa en dos el Sàhara Occidental, serveix com a punt de comunicació per carretera amb Mauritània, i diàriament és utilitzat per camions de mercaderies que entren i surten sense cap control per part del Marroc ni de la MINURSO sobre si allò que surt del territori del Sàhara Occidental és fruit de l'espoli dels seus recursos naturals.

Els darrers dies hem pogut veure imatges i vídeos de l'exèrcit marroquí acostant-se a la zona del Guerguerat, i el govern de la RASD ha indicat que fonts presents en el lloc han pogut constatar que les autoritats marroquines han procedit a camuflar efectius de l'exèrcit del Marroc no uniformats i vestint amb roba civil, amb la intenció d'irrompre a la "zona de separació" i atacar els civils sahrauís que protesten pacíficament contra la bretxa il·legal del Guerguerat.

Avui 13 de novembre, tropes de l'exèrcit del Marroc han entrat a la zona del Guerguerat per trencar el bloqueig dels manifestants i formar un passadís per facilitar el pas de tot tipus de vehicles en la franja de cinc quilòmetres que separen la duana marroquina amb Mauritània. La resposta del Front Polisario ha estat agafar posicions davant un eventual enfrontament armat.

El Guerguerat, junt amb Bir Guenduz i Tichla, representen posicions de control per part del Marroc a la frontera sud del Sàhara Occidental amb Mauritània. De fet, l'únic camí obert al tràfic de camions és la pista del Guerguerat, molt sovint espai de mobilitzacions sahrauís i que Marroc va començar a asfaltar l'agost de 2016.

La bretxa del Guerguerat és en sí mateixa una violació de les clàusules de l'Acord Militar N°1 signat pel govern de la RASD i Marroc l'any 1991¹. Per aquesta raó, el govern de la RASD ha declarat que la irrupció de qualsevol element marroquí, ja sigui militar, de seguretat o ciutadà civil en aquesta zona alliberada del seu territori, coneguda com a "zona de separació" serà considerada una agressió flagrant a la que la part sahrauí respondrà amb fermesa, en legítima defensa de la seva sobirania nacional. Aquesta situació suposarà, així mateix, la fi de l'alto el foc i pot obrir la porta a l'esclat d'una nova guerra total a la regió².

¹ <https://es.scribd.com/document/355504298/Sahara-Occidental-acuerdo-militar-nr-1-del-alto-fuego>

² <https://frentepolisario.es/gob-saharai-advierte-sobre-una-inminente-agresion-militar-marroquies-encubiertos-de-civiles-en-guerguerat/>

Davant d'aquesta situació, des de la Coordinadora Catalana d'Ajuntaments Solidaris amb el Poble Sahrauí volem expressar la nostra preocupació per aquesta escalada de tensió que podria revifar el conflicte armat al Sàhara Occidental, i per tot això:

- Instem el Regne del Marroc a què compleixi els acords internacionals i, en concret, el Pla d'arranjament (Resolució 690 del Consell de Seguretat de les Nacions Unides del 29 d'abril de 1991), i que retiri de forma immediata els seus efectius militars del Guerguerat i deixi d'utilitzar el Guerguerat o un altre pas del sud-oest del territori sahrauí per comunicar-se amb Mauritània.
- Fem una crida a la comunitat internacional, i particularment a les Nacions Unides i la seva missió de pau en aquest territori (Missió de Nacions Unides per al Referèndum al Sàhara Occidental-MINURSO), perquè assumeixin el seu mandat i vetllin pel respecte i el compliment de la Resolució 690 del Consell de Seguretat de les Nacions Unides del 29 d'abril de 1991 que contempla la realització d'un referèndum d'autodeterminació.
- Demanem a les Nacions Unides que assignin un nou Enviat Especial per al Sàhara Occidental, plaça vacant des del maig de 2019, que pugui liderar la transició cap a la celebració d'un referèndum d'autodeterminació, tal com es preveu a Resolució 690 del Consell de Seguretat de les Nacions Unides del 29 d'abril de 1991.
- Demanem a totes les administracions, als governs locals, al govern de Catalunya, al govern de l'Estat espanyol, a les institucions europees, així com a les Nacions Unides que promoguin de manera activa la inclusió d'un mecanisme d'observació i protecció dels drets humans de la població sahrauí per part de la MINURSO i, alhora, vetllin per preservar l'esperit pacífic, desmilitaritzat i democràtic en la resolució del conflicte.
- Demanem a totes les administracions, als governs locals, al govern de Catalunya, al govern de l'Estat espanyol, a les institucions europees, així com a les Nacions Unides que es prenguin mesures davant l'explotació il·legal dels recursos naturals per part del Marroc al Sàhara Occidental i pressionin perquè es produeixi ràpidament l'alliberament d'activistes sahrauís presos.

Barcelona, tretze de novembre de 2020